

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLEDA

LETO V.

PONEDELJEK, 15. DECEMBRA 1975

Št. 12

OB ZAKLJUČRU LETA

Pred nami je zaključek letošnjega leta, zaključek nekega obdobja — čas enega leta, ko smo po sedmih letih zopet doživeli stagnacijo v gospodarstvu, vendar čas, ko smo dosegli nove odnose z utrjevanjem TOZD in vse večjim vključevanjem SOZD GLG v naše življenje.

Ko analiziramo preteklo leto, ugotovimo, da nas je najbolj mučilo zmanjšanje obsega prodaje, povečanje zalog izdelkov, povečani stroški poslovanja, manjša produktivnost, manjši dohodek in negotovost v prihodnosti.

Cilji in izhodišča našega lastnega razvoja in gospodarske politike naših TOZD in celotnega podjetja za prihodnje leto morajo biti zgoščeni v prizadevanju, da bo LIP Bled obdržal in krepil vlogo, ki jo ima v sedanjem gospodarstvu. To pa bomo dosegli le, če ne bomo popustili v naporih za večjo prodajo, boljšo organizacijo dela, večjo produktivnost ter boljšo in učinkovitejšo tehnologijo.

Da bomo dosegli predvidene cilje, pa se moramo lotiti konkretnih akcij:

Dokončno izdelati srednjeročni plan, ki mora odražati celoto interesov in potreb delavcev v TOZD. Tu ne gre za klasični podjetniški plan, ki se običajno omejuje le na prodajo in proizvodnjo ter poslovno orientacijo, temveč gre za kompleksno planiranje proizvodjalnih sil in produktivnosti dela, ki mu je izhodišče in cilj izboljšanje pogojev dela in življenja delavcev.

Vemo, da proizvodnja ni sama sebi namen, temveč se šele z realizacijo na tržišču ovrednoti, torej postane družbeno priznana. Da bi torej lahko oblikovali našo politiko prodaje, moramo poznati ponudbo in pov-

praševanje tako na trgu reprodukcijskih materialov, kot na tržišču gotovih izdelkov.

S planom za leto 1976 smo si zadali nalogo, da prodamo za 263 milijonov din naših proizvodov, od tega za približno 80 milijonov din oziroma 4,427 milijona dolarjev v izvoz.

To je precejšnje povečanje v primerjavi z doseženo prodajo v letošnjem letu, tako da bomo morali vsi, posebno pa prodaja, krepko poprijeti, da bomo planirano prodajo tudi dosegli. Prodajna služba bo morala poiskati nova tržišča ter nove načine in metode prodaje.

Da si bomo omogočili konkurenčnost na tržišču, si je nujno prizadevati čim ceneje proizvajati. To pa ne sme ostati le deklaracija, temveč stvarno prizadevanje vseh članov kolektiva za čimboljši izkoristek vsakega materiala, kvalitetno delo z minimalnim izmetom, s popolnim izkoriščanjem, primerno organizacijo in s pravilnim razvojnim konceptom. Z ustreznimi nabavnimi cenami materialov, z analizami vrednosti, skratka z ustrežno produktivnostjo bomo ta cilj zagotovo dosegli.

Po analizi Združenja lesne industrije Slovenije smo z osebnimi dohodki v slovenski lesni industriji na četrtem mestu. Pred nami sta dve manjši delovni organizaciji in ena večja. Smatram, da osebni dohodki niso previsoki, gotovo pa je, da razmerja in stimulacije niso v redu, kar bo potrebno v prihodnjem letu pospešeno reševati.

Prihodnje obdobje nam narekuje še poglobljenejšo sodelovanje z delovnimi organizacijami v SOZDu, posebno še z GG Bled in Jelovico Škofja Loka, vendar ne na škodo podjetja, ampak na popolnoma enakopravni bazi. Posebno pa bo potrebno v bližnji prihodnosti urediti dohodkovne in druge odnose v takozvani reprodukcijski celoti od surovine, predelave do trgovine.

Iz vsega navedenega je razvidno, da moramo zelo aktivno pristopiti k uresničevanju akcij, vendar pa ne smemo pozabiti na človeka, torej na tovariške medsebojne odnose, ki so nujni, da bomo lahko opravili naloge, ki jih pred nas postavlja naša ustava, samoupravni organi in Zveza komunistov.

Bajt

SREČNO 1976

Kulturna akcija uspeva, če je zanjo volja in pripravljenost

Začeli so se območni posveti o uresničevanju kongresnih sklepov (ZK in ZSS) o kulturi ter o uresničevanju ustavnih določil na tem področju družbenega delovanja, ki sta jim skucala sektor republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za izobraževanje, znanost in kulturo in republiški odbor sindikata delavcev kulture Slovenije.

Posvet za udeležence občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka, Trzin, Domžale in Kamnik je bil 5. novembra letos na Bledu. Prisotni so bili 40 predstavnikov večjih delovnih organizacij, občinskih svetov zveze sindikatov, občinskih odborov sindikata delavcev kulture, občinskih kulturnih skupnosti, občinskih svetov ZKPO in nekaterih kulturnih ustanov.

Udeleženci blejskega posveta so namenili največ pozornosti doseganju razvitosti samoupravnih odnosov v kulturi, kadrovskim in prostorskim vprašanjem, delu kulturnih ustanov in organizacij, kulturno-umetniški ustvarjalnosti delavcev, skrbi za vključevanje delavcev iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin na ravni občine, območja in republike in pomenu povezovanja vseh dejavnikov na področju kulture v občini.

V preteklem obdobju je postalo odločanje in obravnavanje kulture, načrtovanje in razdeljevanje sredstev že dokaj široko. Udeleženci posvetovanja so ugotovili, da delovni ljudje v tistih organizacijah združenega dela, v katerih je kulturno življenje bolj razvito, mnogo bolj odgovorno presojujejo načrte kulturne dejavnosti, se o njih izrekajo in zanje združujejo sredstva. O načrtih razpravljajo na zbiorih delavcev in na sejah delegacij interesnih skupnosti. Opozorili so, da je še vse premalo povratnih informacij o odmevnosti kulturnih dejavnosti in o porabi sredstev. Preveč pričakujejo samo od delegatskih odnosov in premalo se zavedajo, da je možno ustvariti drugačen odnos do kulture tudi s širokim kulturnim delovnjem in z ustvarjanjem žarišč kulturnega dela v delovnih organizacijah.

Lep primer, kako zagotoviti množičnost v kulturi in kako še dodatno združevati sredstva za to področje družbene dejavnosti, je radovljiški družbeni dogovor o vsakoletni kulturni akciji, ki vsako leto opredeljuje program, namenjen organizacijam združenega dela občine Radovljica. Sredstva za izvedbo vsakoletne kulturne akcije prispevajo občinski svet zveze sindikatov, kulturna skupnost in delovne organizacije — podpisnice tega dogovora. V letošnjem letu je k dogovoru pristopilo že kar dve tretjini zaposlenih iz te občine. S kulturno akcijo so v celoti dosegli namen, da s skupnim vlaganjem finančnih sredstev zagotovijo članom delovnih skupnosti in občanom bogatejšo kulturno življenje. Posebno pa je pomembno še dejstvo, da je ob tako uspešni kulturni akciji zaživela bogata kulturno-umetniška ustvarjalnost delavcev, s čimer je delavec postal tudi aktiven dejavnik v kulturi.

Udeleženci posveta so nadalje opozorili da so potrebni celoviti jasno opredeljeni načrti tudi za tista sredstva, ki jih namenjajo za osrednje kulturne ustanove in za pomoč manj razvitim območjem. Pri osrednjih ustanovah, za katere združujejo sredstva vse občinske kulturne skupnosti, pa so opozorili, da nekatere ustanove (kot na primer Mestno gledališče ljubljansko) zaradi preobremenjenosti ansamblov ne morejo več zadovoljevati vseh želja širšega slovenskega prostora, medtem ko se druge kulturne ustanove še niso »odprle za široke množice«.

Resna opozorila udeležencev so se nanašala tudi na slabe prostorske pogoje za razvoj kul-

ture, tudi v ekonomsko razvitejših krajih, kjer so v zadnjih letih vse premalo vlagali.

Kljub velikemu zanimanju za kulturne prireditve, le-teh marsikje ni moč izvesti, ker so prostorske zmogljivosti omejene in neustrezne.

Na tem področju primanjkuje kulturnih delavcev, medtem ko v centrih nekateri ne najdejo ustrezne zaposlitve ali so nezadostno zaposleni. Posebno pa primanjkuje delavcev za širše kulturno delovanje: animatorjev, organizatorjev in vzgojiteljev.

Mladinski seminar

Od 14. do 16. novembra 1975 je bil v Šport hotelu na Pokljuki seminar za vodstva osnovnih organizacij ZSMS iz krajevnih skupnosti, organizacij in temeljnih organizacij združenega dela radovljiške občine. Seminarja se je udeležilo 130 mladih, pripravilo pa ga je predsedstvo občinske konference ZSMS Radovljica v sodelovanju z radovljiško delavsko univerzo.

Namen seminarja je bil usposobiti vodstva za učinkovito delo v OO ZSMS. Vsebinsko je bil program dvodnevnega weekend seminarja razdeljen na 8 delov, časovno pa je obsegal 19 ur predavanj, razgovorov in skupnega dela.

V petek, dne 14. 11. 1975 smo se zbrali ob 18. uri v Šport hotelu na Pokljuki. Najprej nas je predsedstvo občinske konference ZSMS Radovljica oziroma organizator prav lepo pozdravil in nam podal uvodne informacije o seminarju. Dobrodošlico nam je zaželel tudi direktor Šport hotela — Pokljuka.

Po večerji pa smo si ob 20. uri ogledali predvajanje barvnih filmov o SLO.

Nato pa smo se zabavali ob zvokih zabavne glasbe v disco klubu.

Sobota, dne 15. 11. 1975

Najprej smo ob 8. uri poslušali predavanje: Vloga ZSMS v naši samoupravni socialistični družbi, od 11. do 12. ure pa predavanje: Naloga ZSMS pri krepitvi SLO in družbene samozadržite.

Popoldansko predavanje (od 15.—18. ure) pa je obsegalo: Izdelava programskih osnov za delo OO.

Razdelili smo se v dve skupini: I. skupina — člani vodstev OO iz OZD,

II. skupina — člani vodstev OO iz krajevnih skupnosti

Predavanje je vodila članica republiške konference ZSMS tov. Irena Grabar.

Prestavitev srednjega sloja

V oddelku opažnih plošč se je proizvodnja zaradi postopne preselitve odvijala v dveh prostorih. Taka proizvodnja je zahtevala mnoga dodatna dela, predvsem povečan transport, kar je podražilo izdelek. S preselitvijo izdelave srednjega sloja iz stare hale v novo je julija bila dokončno preseljena tehnologija izdelave opažnih plošč, razen končne obdelave, kar pa ne bo mogoče prestaviti v novo halo zaradi premajhne površine nove hale. Če bi hoteli združiti celotno proizvodnjo opažnih plošč, bi bilo potrebno novo halo povečati najmanj za dva rastra, kar pa glede na trenutno odpremo plošč ne moremo pričakovati.

Kaj smo dosegli s preselitvijo izdelave srednjega sloja v novo halo:

Amaterska kulturno-umetniška ustvarjalnost je v porastu. Nastajajo nove kulturno-umetniške skupine v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, ki prispevajo k temu, da je odnos do širšega kulturnega življenja boljši. Je pa bojazen, da bi bilo delo zaradi pomanjkanja ustreznih strokovnih vodij teh skupin premalo kvalitetno.

Posebno skrb je treba posvetiti tudi delavcem iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin, saj jih je v gorenjskih občinah kar precej. Poskrbeti je treba, da se bodo tako organizirali, da bodo tudi oni postali subjekti kulturnega življenja.

In ne nazadnje — potrebno je enotno nastopanje in koordinacija vseh prizadevanj na področju kulture. Na tem področju bo morala večjo vlogo odigrati SZDL.

Zvečer ob 20. uri je bila javna tribuna vseh udeležencev seminarja. Tribuno so vodili tovariši iz RK — ZSMS.

Potem pa smo se zabavali ob zvokih ansambla »Nika Kraigerja« oziroma v disco klubu.

Nedelja, dne 16. 11. 1975

Od 8. do 9. ure je sledilo predavanje: Temelji družbeno-ekonomske in politične ureditve SFRJ, nato pa razprava na to temo do 12. ure, ko je bil zaključek seminarja.

Poklonili smo se tudi spomenu padlih borcev 3. bataljona Prešernove brigade pri spominskem obeležju na Pokljuki. K spomeniku ob grobišču smo položili tudi venec.

Nato je bilo kosilo, po kosilu pa smo odšli vsak v svoj rojstni dom.

Iz naše OO ZSMS TOZD »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica smo se seminarja udeležili štirje člani:

predsednik, sekretar, predsednik komisije za idejnopolitično delo in predsednik komisije za kulturo.

Nekaj povzetkov iz predavanja: Temelji družbeno-ekonomske in politične ureditve SFRJ — vloga komunista: v pouk naši OZK LIP Bled.

Ne mislite, da je nekoristno in da ni posebno važno, da se tudi danes, v teh razmerah borimo za vsakega mladca. Mladini je treba na široko odpreti vrata v zvezo komunistov. Mladinci, ki sprejemajo program ZK in so se pripravljeno zanj boriti, naj bodo v vrstah zveze komunistov, skupaj z ostalimi komunisti. Njim naj bodo na široko odprta vrata vaše zveze. Ko že govorim o Zvezi komunistov, želim poudariti, da se današnja mladina ne vzgaja dovolj na revolucionarnih tradicijah te organizacije. Premalo ve o delu SKOJ-a o njegovih dejanjih, zgledih in likih.

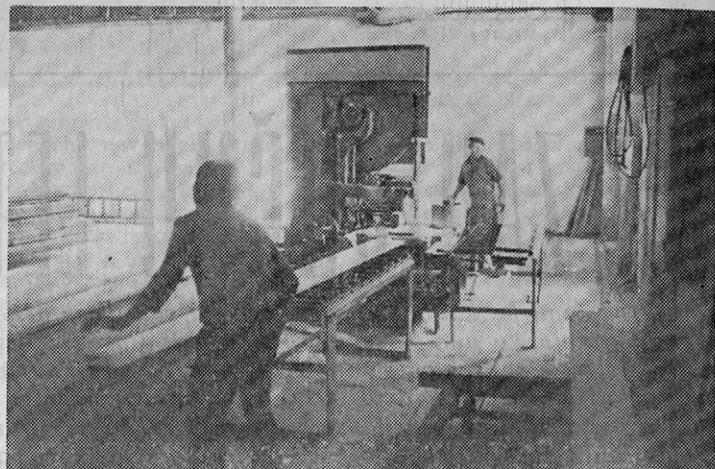
Branko Sodja

Izdelava in obdelava žaganega lesa

Vztrajno bo treba iskati možnosti, da kar najbolje izkoristimo kapacitete strojev. Obenem pa bomo morali v akcijo za zvišanje izkoriščenosti pri izdelavi žaganega lesa in obdelavi le-tega v izdelek. Vse kaže, da bomo tudi v bodoče zelo odvisni od zahtev

Torej bomo pri izbiranju pripomočkov za izdelavo in obdelavo žaganega lesa imeli pred očmi zahtevnost izdelave in obdelave, zato potrebne kapacitete in najmanjši procent ostankov.

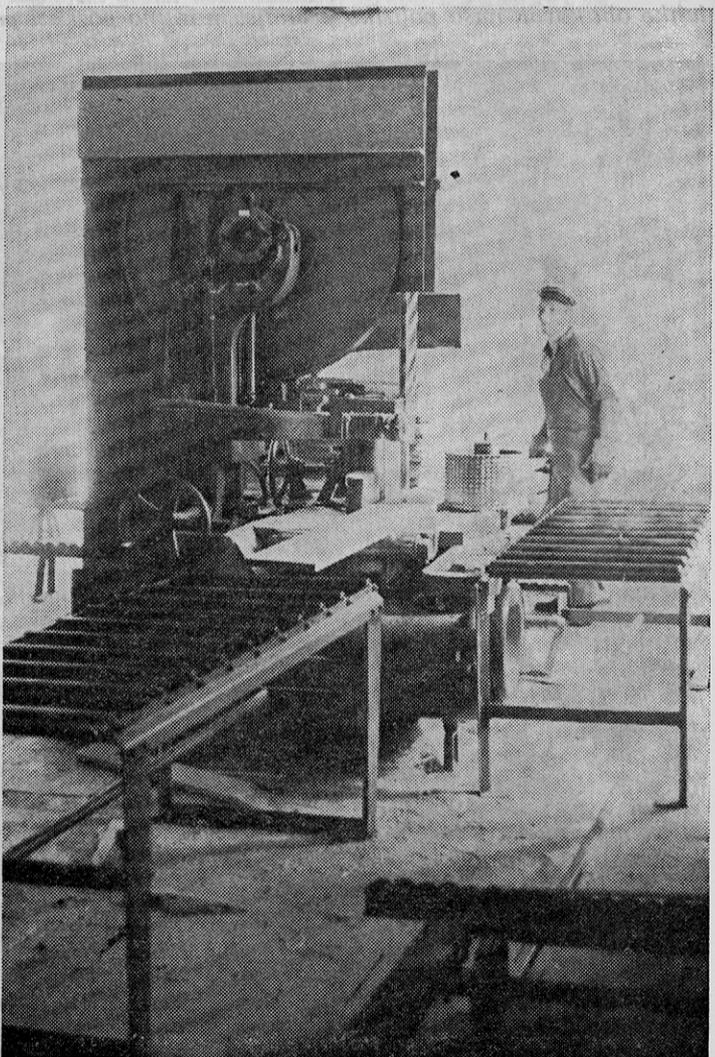
Računati bo predvsem na domačo surovino, ki jo bo potreb-

Paranja in cepljenja lesa je zmeraj več. Stroj večkrat obratuje v tri izmene

kupcev, ki se zanimajo za sortimente posebnih dimenzij in kvalitete. Take zahteve pa je včasih težko realizirati na strojih in napravah, ki so v delovni organizaciji na razpolago, pač pa so potrebni dodatni stroji in naprave. Tem zahtevam pa bomo kos le s hitrim dojemanjem potreb kupcev. Potrebne bodo stalne analize surovinskih zaledij, strojnih zmogljivosti, možen izkoristek enega in drugega s tekočo analizo objektivne lastne cene.

no obdelovati na takih strojih in napravah, da bo pogojeno izkoriščanje v najvišjih procentih v korist izdelkov. Med drugimi ugotavljanji v tej smeri bo cepljenje in paranje lesa v bodoče eden zelo važnih postavk proizvodnje v smislu izkoriščanja surovine. Tu so važne še možnosti žaganja posebnih dimenzij žagovcev. Kosu lesa lahko damo oblike, ki bodo v smislu trdnosti, trajnosti, obstojnosti dimenzij, estetskega izgleda najugodnejše za poudarek kvalitete izdelka v zadovoljstvo kupca.

Tračna žaga v TOZD Rečica

VOZNIKI MOTORNIH VOZIL POZOR!

Preverite vozniško dovoljenje če je še veljavno, sicer ga pravočasno podaljšajte.

Repinc

Sklepi samoupravnih organov

Svet za izobraževanje (14. 11. 1975)

1. Tečaj tujih jezikov se preloži na naslednje leto, ker je bilo premalo prijav.
2. Potrdil je program seminarja samoupravne delavske kontrole. Vsem udeležencem pripada povrnitev prevoznih stroškov, za oba dneva kosilo, in v soboto plačano dnevnic v višini 90.— din. Vabijo se tudi predsedniki osnovne organizacije sindikata.
3. V mesecu decembru se prične pouk za poklic ozkega profila (lesni delavec, žagar).
4. Sprejel je sklep, da se organizira osnovna šola z Dopisno delavsko univerzo s tem, da se vse udeležence veže na povrnitev stroškov šolanja v primeru, da šolanja na osnovni šoli ne končajo.

Odbor samoupravne delavske kontrole (14. 11. 75)

1. Obravnaval je periodični in mesečni obračun in sprejel sklep, naj se te akcije, ki so predvidene, še naprej temeljito in pospešeno izvajajo (področje prodaje, stroškov in stabilizacije).
2. Obravnaval je poročilo o trošenju sredstev sklada skupne porabe in po predvidevanjih ugotovil, da plan do konca leta ne bo prekoračen, zato bomo neizkoriščena sredstva lahko prenesli v plan za naslednje leto.
3. Obravnaval je tudi obširno poročilo o delu in realizaciji plana projektno razvojnega biroja. Iz poročila je bilo razvidno, da je bilo delo PRB zelo obsežno, kakor so obsežne tudi smernice vnaprej, zato ga je odbor SDK potrdil. V taki obliki, ki bo ljudem dostopna, je pripraviti poročilo za Glasilo, za DS pa poročilo, kot je priloženo z nekaterimi dopolnitvami. Ob tem je bilo še sprejeto:
 - naj se reši problem kadrovske problematike PRB — pristopi k novi organizacijski shemi,
 - naj direktor in vodje TOZD v načrtu 1976 predvidijo program najnujnejših investicijskih rešitev.

Skupni delavski svet (17. 11. 1975)

1. Obravnaval je obračun I—IX, s tem v zvezi problematiko DO in sprejel sklepe:
 - Čimprej je treba zasesti vsa ustrezna prosta DM za področje kontrole.
 - DS priporoča TOZD, da delovno silo po posameznih DM pravilno razporedi (po kvalifikacijski strukturi).

— Nujno je, da najdemo pot do boljših rezultatov gospodarjenja, zato zbudimo zavest v vsakem delavcu, da se zaveda svojih dolžnosti in da vsak prispeva za boljšo kvaliteto dela in s tem k boljšemu poslovanju DO.

— DS ponovno apelira na TOZD in naprej na mojstre oddelkov, da tekoče obveščajo delavce o dogajanjih v DO.

— Čimprej je pregledati kalkulacije in primerno ukrepati, v kolikor lahko še s tem vplivamo na poslovne rezultate — na samo prodajo.

2. Z nekaterimi pripombami v opisih DM je sprejel organizacijo in delitev dela v prodajnem sektorju in velja od 1. 1. 1976.

S 1. 1. 76 se ukinejo vsa obstoječa DM v prodajnem sektorju z izjemo dveh (vodja sektorja in vodja kontrole) in se razpiše vsa v predlogu navedena DM z izjemo treh: vodje sektorja, prodajnega referenta v izvoznem oddelku in vodje kontrole.

3. Sprejel je sklep o pristopu k poslovni tehnični skupnosti proizvajalcev stavbnega pohištva.

4. Sprejel je sklep o vpisu II. serije obveznic federacije za leto 1975 v višini 1.500.000 din.

5. Sprejel je sklep o najetju kredita za preventivne namene od Zavarovalnice Sava Kranj.

Potrebe po gasilski opremi naj pripravi še TOZD Podnart.

Za podpisnika kreditne pogodbe pri banki sta bila imenovana direktor Franc Bajt in vodja finančnega sektorja Jože Lipnik, v primeru odsotnosti namesto tov. Bajta lahko podpiše Ivan Robič, namesto tov. Lipnika pa Francka Kržišnik.

6. Soglasno je sprejel sklep o izstopu iz Jugobanke in pristopu v Ljubljansko banko, tako da tam vodimo dinarsko in devizno poslovanje.

7. V Navodilu o prodaji izdelkov, uslug ter o kreditiranju naših delavcev se zniža količina hlodovine za razrez, in sicer:

— za novogradnjo stanovanj s 35.—m³ na 25.—m³

— za adaptacijo stanovanj s 25.—m³ na 20.—m³

8. Obravnaval je osnutek poslovnika komisije za organizacijo, a ga ni potrdil.

Delegacije SDS naj poslovnik ponovno obravnavajo in pošljejo pismene pripombe. Predsednik delegacije iz TOZD Rečica naj na sestanek povabi strokovno službo, ki bo lahko tolmačila poslovnik.

9. Na osnovi pogodbe o sofinanciranju izgradnje mehaniziranega skladišča oblovine v Boh. Bistrici, sklenjene med GG Bled in LIP Bled je SDS v skladu s 4. členom omenjene pogodbe imenoval v skupni odbor, ki bo nadzoroval delo skladišča, Vinka Čudna in Jožeta Lipnika.

Pomen knjižnice za sodobnega človeka

V današnjem času, ko tehnika in znanost vse bolj napredujeta, brez literature t. j. literature mnogih oblik ni mogoče napredovati, ne kulturno rasti in tudi se razvijati v popolno človeško osebnost. Povezava knjiga (casnik ali revija) je vedno med nami navzoča. Potrebujemo jo res pri našem vsakdanjem delu ter seveda pri razvedrilu, zato smo upravičeno začuden, če ni povsod tako. Veliko je ljudi, ki jim knjiga ni vsakdanji krun in ki ne vedo, kaj bi z njo počeli.

Vsako leto posebej raziskujemo, v čem so težave in prednosti v povezavi: knjiga—bralce, kakšne so svetle in temne strani tega sožitja. Z raziskovanjem in študijem zakonitosti in pojavov na tem področju, je bilo mogoče vsaj delno spoznati, kakšen je v Sloveniji odnos do knjige, kaj nam knjiga pomeni in kakšen odnos imamo splošno do literature in ostale redne ali priložnostne literature. Obsežna je raziskava v zadnjih letih Cankarjeve založbe in raziskava Martina Znidaršiča o ekonomskih problemih slovenske knjige.

Napravili so anketo med bralci, starimi nad 18 let. Vsakoletne preiskave bi bile pri bralcih nujno potrebne, kajti le na tak način bi dobili temeljite primerjave.

Knjiga, danes in v prihodnosti

Beseda knjiga pomeni knjigo — predmet in knjigo — vsebino, oboje skupaj pa je celota, ki daje knjigi podobo, pri čemer je prvo smiselno samo zaradi drugega. Knjigo — predmet je mogoče kupiti, je »blago posebne vrste«. Glede na proizvodne stroške ima to blago posebno ceno, ki pa ni v sorazmerju z vrednostjo z vsebine. Pri tem je bistvena le vsebina, ki daje knjigi svojo vrednost in pri tem tudi lepoto.

Razvoj je omogočil, da je postala knjiga med nami zelo razširjena, da je pravzaprav dostopna vsakomur. Branju v prid govorijo težnje sodobnega družbenega razvoja, kajti danes rabimo človeka s čim večjim človekovim obzorjem. Zahteva se čim večja človekova ustvarjalnost, tako v družbenem življenju (samoupravljavec), vse to terja neprestano samoizobraževanje.

V Sloveniji je precej razširjeno mnenje, da kar dosti beremo in da je odnos do knjige dober. Dalje govorijo, da imamo Slovenci že po izročilu spoštovanje in veselje do knjige. Izsledki ankete pa kažejo, da je še precej nezorane ledine in da ljudje še vedno ne čutijo visokih potreb po branju.

Na vprašanje »koliko knjig ste prebrali v zadnjem času in katere« je od anketiranih odgovorila le dobra polovica, da je prebrala eno ali več knjig, medtem ko preostalih kot kaže knjiga ni potrebna. Spet pa je vprašanje, če tiste bralce, ki preberajo eno ali kako knjigo več lahko uvrstimo že med prave bralce.

V SFRJ je največ bralcev med zaposlenimi v družbeni dejavnosti, kjer je tudi največ humanistično izobraženih kadrov, medtem ko je med kmečkim prebivalstvom bralcev znatno manj.

Zakaj beremo?

Motivacija, zakaj nekdo posega po knjigi, je lahko različna in se zelo spreminja. Močno zakoreninjena potreba po branju bo v glavnem vedno živa, spreminjali pa se bosta njena moč in živost, prav tako se bodo lahko spremenile želje glede na vsebino in vrst znanja. Na potrebo po branju vplivajo najrazličnejše potrebe in spremembe, ki se pojavljajo v človeku.

In kaj najraje beremo? Iz odgovorov na to vprašanje je v anketi razvita naklonjenost bralcev do zgodovinskih romanov,

(Nadaljevanje na 4. str.)

Seminar za člane SDK

V sodelovanju z Delavsko univerzo iz Radovljice smo 21. in 22. novembra 1975 organizirali seminar za člane samoupravne delavske kontrole in predsednike osnovnih organizacij sindikata. Seminar je bil v hotelu Svoboda na Bledu. Udeležilo se ga je 20 udeležencev.

Namen tega in podobnih seminarjev je predvsem:

— usposabljanje članov samoupravne delavske kontrole za

uspešno in učinkovito opravljanje zaupanih jim funkcij

— informirati in usposabljanje družbenopolitične delavce, da bodo dajali vsestransko podporo in pomoč pri delu članom samoupravne delavske kontrole

— kakšna stališča, predloge in mnenja naj zavzamejo organi samoupravne delavske kontrole glede nudenja konkretne pomoči in pobud za odpravo slabosti in pomanjkljivosti gospodarje-

nja ter dela samoupravnih organov

— prikazati slušateljem katera so tista osnovna vprašanja, ki jih mora stalno spremljati samoupravna delavska kontrola

— kako se je potrebno organizirati za uveljavljanje učinkovitega sistema komuniciranja, obveščanja, dobitanja informacij, podatkov, predvsem pa objektivnega obojestranskega sodelovanja z delavci, ki so nosilni subjekt samoupravljanja, oziroma samoupravne delavske kontrole.

Program seminarja je bil naslednji:

— zgodovinski, pravni in politični pogled na samoupravno delavsko kontrolo; predavatelj: Štefan Horvat, dipl. pol. sekretar častnega razsodišča CK ZKS

— metoda in način dela samoupravne delavske kontrole; predavatelj: Štefan Horvat, dipl. pol.

— vsebina naloge in cilji samoupravne delavske kontrole na področju gospodarjenja in dohodkovnega sistema; predavatelj: Ciril Hudovernik, dipl. oec., pomočnik direktorja Službe družbenega knjigovodstva Kranj

— nekatere oblike sodelovanja med samoupravno delavsko kontrolo in službo družbenega knjigovodstva; predavatelj: Ciril Hudovernik, dipl. oec.

— družbena samozaščita in samoupravna delavska kontrola; predavatelj: Matija Markelj, ing. Zapuže

— vsebina naloge in cilji samoupravne delavske kontrole na področju uresničevanja pravic in dolžnosti delavcev v medsebojnih razmerjih v združenem delu in drugih samoupravnih pravic; predavatelj: Rado Miklič,

pomočnik republiškega sekretarja za delo

— organiziranost delavske kontrole v OZD in njena normativna ureditev; predavatelj: Rado Miklič, pomočnik republiškega sekretarja za delo

— ocena dosedanjih izkušenj samoupravne delavske kontrole na področju občine Radovljica; predavatelj: Marjan Vrabec, predsednik Obs ZS Radovljica.

Vsebine posameznih tem so bile aktualne.

Slušatelji so predavanjem pozornost sledili in po vsakem predavanju se je razvila živahna razprava.

Na seminarju so udeleženci veliko pridobili, kar jim bo koristilo pri nadaljnjem opravljanju zaupane jim naloge.

Razumljivo je, da na enem seminarju ni mogoče obdelati vsega, ker je funkcija članov samoupravne delavske kontrole zelo zahtevna.

Na koncu seminarja smo izvedli kratko anketo, iz katere smo ugotovili, da so bili udeleženci seminarja zadovoljni z vsebino programa in predavatelji.

Na osnovi tega lahko rečemo, da je seminar uspel.

Splošna želja je, da bi bilo podobnih seminarjev še več.

Jordan Blažević

Udeleženci seminarja v družbi svojega predavatelja tov. Rado Mikliča

Solidarnost TOZD »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica pri gradnji ceste Jereka—podjetje

Bohinjci vsi dobro poznajo vasi zgorne in spodnje Podjelje in veliko nas je, ki tudi dobro vemo, kako se lahko v Podjelje pride. Najbolje pa poznajo to pot samo Podjelci. Malo pretirano rečeno, pa vendar nekaj resnice, da nekateri pridejo do svojega doma skoraj po vseh štirih, zlasti še, če nesejo posebno težak nahrbtnik nakupljene najnujnejše hrane za teden dni. Tako se ti ljudje vzpenjajo iz doline nazaj proti svojim hribovitim domačijam že vrsto vrsto let.

Med vojno so imeli ti ljudje dovolj partizanske družbe. V Podjelju je bila »komanda mesta«. Veliko partizanov so na toplem prenočili in nahranili s svojimi skromnimi pridelki. Nihče od Podjelcev ni služil okupatorju in tudi izdajalca niso imeli med sabo, zato se je vsako pri njih počutil varno. Kakor povsod, so tudi tem domačinom za izkazano dobroto obljubljal partizani lepše in srečnejše življenje po osvoboditvi. Res, vsepovsod se je teh obljub veliko uresničilo, na Podjelje so pa vsi pozabili in še vseh trideset let so Podjelci nosili nahrbtnike po obljubah, namesto po cesti.

Kdor živi ob asfaltni cesti, v novem ali adaptiranem lastnem stanovanju, v blokih z vso komunalno opremljenostjo, si ne more predstavljati življenja v hribovitih predelih, kamor je nedostopen prevoz z motornim vozilom. Vendar so ti občani enakovredni v naši družbi in potrebnost je, da živijo na svojih kmetijah in da obdelujejo sleherni košček rodovitne zemlje.

Pomislimo, za kaj vse so ti domačini prizadeti zaradi nedostopa motornih vozil. Stanovanj si ne morejo obnavljati, ker je nemogoč prevoz sodobnega grad-

benega materiala. Hitra zdravniška pomoč je nemogoča. Rešilni avto ne more reševati na domu. Otroci obiskujejo osnovno šolo v Bohinjski Bistrici. Do Jereke (do ceste), ki je eno uro oddaljena, hodijo peš. Mar ni to žalostno, če pomislimo samo na otroke in bolne starčke in še, da so to edini prizadeti v naši občini.

Vse čase do letos je bilo tako, kot sem navedel. Letošnje pomlad pa je občinsko sonce posvetilo v Podjelje skozi drugo okno. Se pred sprejetjem občinskega finančnega plana za leto 1975 je padla odločitev pri SOB Radovljica za gradnjo ceste Jereka—Podjelje z namenom, da te ljudi povežejo s cesto in tako z ostalim svetom ter pridobijo najkrajšo pot iz zahodnega dela Pokljuke v bohinjsko dolino. Za uresničitev te, ne tako majhne akcije, je bil pri občini imenovan petčlanski iniciativni odbor.

Dobro izbrani in delovni ljudje odbora so skupno z občinskimi organi pristopili k akciji za uresničitev programa. Potrebno je bilo pridobiti gradbeno dokumentacijo, zbrati finančna sredstva ter soglasja za krčenje parcel privatnih lastnikov. Za pričetek dela je bil določen prvi julij 1975. Kakor povsod, kar je že v navadi, pa se je kamen birokratskega značaja tudi tu podvalil: vodnogospodarska skupnost ni pravočasno izdala svojega soglasja in s tem je bila izdelava gradbene dokumentacije zavrtta. Zato so se dela začela v pozno jesen.

Cesta bo dolga okrog 3800 m, po predračunu bo veljala približno 360 do 400 starih milijonov dinarjev.

Katere ustanove in OZD so ta sredstva obljubile in tudi že odobrile:

— SOB Radovljica iz proračuna	600.000.— din
— SIS iz leta 1974	300.000.— din
— GG Bled iz družbenega sektorja	700.000.— din
— GG Bled iz privatnega sektorja	300.000.— din
— Občani KS Srednja vas (letos)	70.000.— din
— GKZ Srednja vas	60.000.— din
— GKZ Srednja vas — delavci prispevali zaslužek dveh sobot	50.000.— din
— Kovinoobrtni Boh. Bistrica	10.000.— din
— Gradbeno podjetje Bohinj	100.000.— din
— Komunalno podjetje Bohinj	20.000.— din
— Klavnica in mesarija Boh. Bistrica	10.000.— din

Od ostalih organizacij združenega dela na tem področju o prispevku ni bilo slišati. Nekateri od navedenih nameravajo svoje vsote drugo leto ponoviti. To so: SOB Radovljica, GG Bled in morda še kdo; kaj pa ostali?

Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter varstvo okolja pri SOB Radovljica je 1. 9. 1975 poslal vsem delovnim organizacijam na področju Bohinja vlogo, v kateri navaja vsa odobrena sredstva OZD z namenom, da bi akcijo razširili tudi po ostalih delovnih kolektivih, kateri v stolpcu soinvestitorjev niso omenjeni. Isto vlogo je prejel tudi občinski sindikalni svet s prošnjo, da bi podprli akcijo z družbenopolitično aktivnostjo. Iskanje pomoči preko občinskega sindikalnega sveta je bil zadetek v prazno. Nihče se ni nič omajal.

Krajevna skupnost Srednja vas, ki je investitor ceste, je poslala 15. 10. občinskemu sindikalnemu svetu urgenco o tej zadevi. Vendar tudi na to ni bilo nobenega odmeva.

9. 11. je krajevna skupnost Srednja vas poslala vlogo družbenopolitičnim organizacijam TOZD Lesna predelava »Tomaž Godec« Boh. Bistrica, da bi podprli akcijo po svojih močeh. Aktiv družbenopolitičnih organizacij je zadevo obravnaval ter sprejel sklep, da bo predlagal zaposlenim, naj odstopijo enodnevni zaslužek v mesecu novembru v te namene.

28. 11. so bili v TOZD Bohinj izvedeni zbori zaposlenih po oddelkih, kjer so delavci soglasno ta sklep potrdili. Torej v stolpcu soinvestitorjev so dobili svoje mesto tudi zaposleni v TOZD Bohinj s svojim deležem približno petih milijonov S din.

Tem korakom bi se morali pridružiti vsi delovni ljudje naše občine, ker le s tem bomo lahko zagotovili slehernim občanom normalno življenje in s tem izpolnili ljudem dolgoletne obljube.

Vsem zaposlenim v TOZD Lesna predelava »Tomaž Godec« iskrena zahvala za odobreni prispevek iz osebnih dohodkov.

Krajevna skupnost
Srednja vas v Bohinju
Anton Stare

vzgoje ugotovila tako spodbujanje branja, ki bi lahko bistveno vplivala na oblikovanje potrebe in bralnih navad pri mladih, da bi založniška dejavnost ne bila vse bolj odvisna od tržnih zakonitosti, da te ne bi bistveno vplivale na kulturno politiko založb in da bi bilo mogoče čim bolj uskladiti njihovo dvojno naravo.

Kulturna politika bi morala težiti tudi za tem, da bi z vplivom na ceno knjige spodbujali tako nakup knjižnic kot posameznikom, da bi razširjanje slovenske knjige zajelo vse delovne plasti in da socialne, gmetne, krajevne in druge razmere ne bi bile ovira za poseganje po knjigi.

Z drugimi besedami: storiti bi morali vse, da bi se ljudje s knjigo nenehno srečevali. Nepristano naj bi bila prisotna misel, da brez knjige ni mogoče napredovati, da ni mogoče kulturno rasti in da se ni mogoče razvijati v popolnejšo kulturno osebnost.

Jana Beravs

Vsem zaposlenim v kolektivu LIP - Bled in upokojujencem za novo leto 1976

Veselite, radost, zdravje,
sreče vam želimo
v letu 1976.

Skupaj pozabimo na vse
skrbi, kar bilo jih je v letu 1975.

Povsod naj vam sije sonce,
kjer boste praznovali:

Novo leto vsak najlepše
naj slavi.

Povsod naj spremlja

vas le dobra volja,
dokler spet ne srečamo
se vsi, na svojih — mestih
delovnih.

Veselite, radost, zdravje,
sreče vam želimo,
skupaj pozabimo — jezo in

prepir,
ob Novem letu, ali zadnjo noč v
starem letu,

NA ZDRAVJE! skupaj kapljico
izpijete, naj veselo bo, kot ni

saj navada naša Kranjska,
Blejska

al' Bohinjska je že taka, da
kapljice ta dan

povsod naj bo dovolj!

SREČNO 1976!

Branko Sodja

Pomen knjižnice ...

(Nadaljevanje s 3. str.)

nasploh do zgodovinske literature, potem tuja proza tujih in domačih pisateljev, potem pa poezijo, polovica od anketiranih pa knjig ne bere.

Glede na odgovore, je mogoče trditi, da večina bralcev sega po delih, ki so ponovno izšla, pri tem je pomembna vloga založniške politike.

Najbolj brani časniki in revije so Nedeljski dnevnik, Delo, Jana, Ljubljanski dnevnik, Stop, Antena, Večer in pokrajinski listi. 14,4 % bralcev pa je izjavilo, da ne posega po časnikih ali revijah.

Za številne bralce je v revijah in časnikih najbolj zanimivo prebiranje lokalnih, aktualnih vestij in novic, kamor sodijo podatki o prometnih nesrečah, pohvalno pa je dejstvo, da mnogi bralci posvečajo pozornost sestavkom o mednarodnih dogodkih.

Ugotovljeno pa je, da je v SR Sloveniji še preveč matičnih knjižnic, ki s svojim prostorom oziroma lokacijo niso vabljeni za pritegovanje bralcev, temveč jih prej odbijajo kot privlačijo.

Predvsem je raziskava o knjigi in bralcu opozorila na mnoga pomembna vprašanja v zvezi s knjigo in našo kulturno razvijenostjo, ki terjajo načrtno reševanje od TOZD-ov, do družbenopolitičnih in samoupravnih skupnosti in vseh drugih subjektov,

ki kakorkoli vplivajo na kulturno raven sodobnega človeka. Potreba, da bi ljudje posegali po knjigi in drugi periodiki se še ni razvila do prave mere.

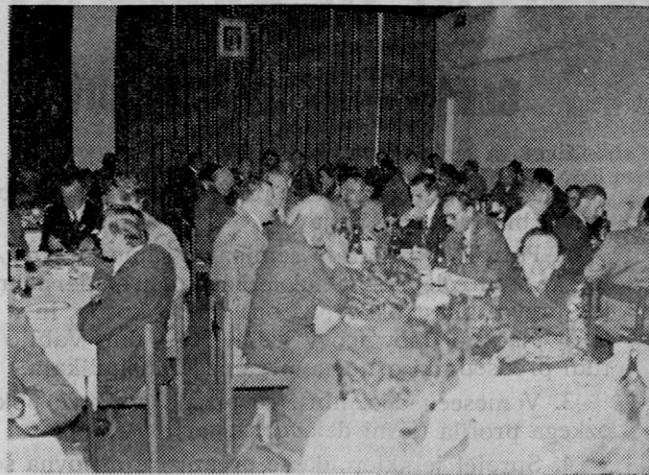
Na potrebo po branju zelo vpliva izobrazbena raven in tudi šola ima pomemben delež pri spodbujanju potrebe po branju in seveda s tem po široki razgledanosti in večanju človekovega obzorja. Če ni zbujeje potrebe že v mladih letih, se kasneje težko pridobi. Seveda pa je dostopnost do knjige eden od pomembnih pogojev za branje v večji meri in tudi edini vzrok, da ljudje malo ali sploh nič ne posegajo po knjigi. Glede na vse, kar je bilo povedanega, bi morala kulturna politika na Slovenskem težiti predvsem, da bi bila mreža splošnoizobraževalnih knjižnic v najkrajšem času izpopolnjena in razvita na ustreznih ravni, da bi v okviru kulturne

Clani uredniškega odbora:

Robič Ivan, glavni urednik;

Jeglič Silva, tehn. urednik;

Žitnik Janez, Pretnar Jasna, Trojar Andrej, Mencinger Franc, Kraigher Ciril.

Srečanje borcev - internirancev in zapornikov v Begunjah

Pri LIP-u Bled je že dolgotrajna ustaljena tradicija, da za svoje aktivne delavce in upokojujence — borce NOV, priredi skupna srečanja. Pri tem ne pozabijo vabiti zastopnika Zveze združenj borcev NOV občine Radovljica.

Ta srečanja pripravljajo delovna organizacija vselej s primernim programom in obdaritvijo borcev; darila so knjige s tematiko NOB in ljudske revolucije. Kar pa je nadvse pohvalno pa je to, da pri borcih, ki so še ali so bili zaposleni pri delovni organizaciji, obstaja občutek, da niso pozabljeni ter se jim s tem prizna njihov doprinos, tako v času NOV, kot pri obnovi naše domovine.

Letošnje srečanje v jubilejnem letu 30 letnice osvoboditve, je bilo 11. oktobra s pričetkom ob 11. uri dopoldne v Begunjah. Udeležencev je bilo preko 120 — delavcev in upokojujencev delovne organizacije.

V počastitev padlim je bil položen venec na graščinskem grobišču, nakar smo v kratkih besedah slišali o življenju zapornikov, mučenju in streljanju talcev, deportacijah v koncentracijska taborišča zavednih Slovencev v času okupacije.

Ker je bilo med udeleženci tudi večje število tistih, ki so šli skozi begunjske zapore, so vsi v največji tišini prisluhnili ob nepozabnih spominih na tiste težke dni. Pevski zbor A. T. Linharta iz Radovljice je zapel tri žalostinke v slavo umorjenim in obtožbo morilcem. Ko so se

zgubili zadnji akordi, smo se podali na ogled muzeja talcev, ki je vzorno urejen in v katerem so nazorno prikazane vse mučilne naprave, katerih se je posluževal okupator pri mučenju in uničevanju naših ljudi. Obiskali smo tudi grobišče talcev v Dragi, kjer so se prav tako ogledale žalostinke v poklon padlim, in s tem smo zaključili prvi del srečanja.

Drugi del se je odvijal na Bledu, v hotelu »Svoboda«, kjer je bil s strani delovne organizacije LIP pripravljen kulturni program. Pozabili niso na pevski zbor iz Radovljice, ki je z vrsto narodnih pesmi poskrbel za dobro razpoloženje in prijetno vzdušje.

Po primerni pogostitvi so prejeli borci knjižna darila in ob ubujanju prijetnih spominov, v prijetnem razpoloženju, zaključili tovariško srečanje, katerega ne bodo pozabili.

Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Radovljica daje delovni organizaciji LIP za tovrstna srečanja borcev, vse priznanje, saj ne pozabijo na borce, ki so odšli iz njihove organizacije v pokoj in jih še vedno smatra kot aktivne člane delovne skupnosti.

Priporočilo naj velja vsem borcem delovne organizacije, da prenašajo tradicije NOB na mlajši rod, da se ohranijo spomini na težko prehojeno pot za pridobitev svobode, ki jo danes v miru uživamo.

Janez Strgovšek

Remec Francu

v slovo

Kljub temu, da smo vedeli za njegovo težko bolezen, nas je zadnje srečanje v Begunjah in na Bledu navdalo z upanjem, da se bomo še videli in obujali spomine na naše skupno delo. Prav zaradi te vere smo vsi osupnili ob novici, da nas je zapustil tako nenadoma.

Kot zavednega Slovenca ga je že v prvih dneh okupacije zadela težka usoda — zapustiti je moral svoj dom.

Vse svoje življenje je posvetil lesni stroki. Kot vplivne-

mu strokovnjaku mu je bilo v prvih letih po osvoboditvi zaupano, da skrbi za primarni razvoj lesne industrije. To delo je v izredno zahtevnem času vzorno opravil.

Zadnja leta pred upokojitvijo, bogat z izkušnjami, je prišel v naš kolektiv.

Zaradi izredne skromnosti, poštenosti in bogatega strokovnega znanja, smo ga vsi spoštovali.

Odkritosrčen in pošten bo ostal v našem spominu.

Paberki iz TOZD ...

Zamikalo me je, da bi si ogledal kako neki izgleda ura, ki nezmotljivo beleži prihod in odhod zaposlenih. Žal sem bil malo prepočasi, kajti pred menoj je že stala gruča delavcev, ki so trdno stiskali kartončke v svojih rokah in se še trdneje prepričevali kdo je prišel prej in kdo ima prvi pravico do cenjenega »štemplja«.

Kaj se bom drenjal, raje jo tistnem na skladišče hlovdovine, kjer bom lahko v miru prisluhnil hit-rock pevkarju, ki vsak dan zastonj od šestih zjutraj pa do konca šihtha prepeva. Vsi ga lahko poslušajo, še tisti, ki ga raje ne bi. Pa kaj je to v primerjavi z grozo, ko je na vsem lepem zmanjkalo žagovine v silosu. Kmetje so ogorčeni odhajali s praznimi vozovi, zato sem šefu žagarije predlagal, da bi začasno nehali žagati deske, ker jih je precej na zalogi in se raje preusmerili na proizvodnjo žagovine.

Ker se pa šef z mojim predlogom ni strinjal, sem naskrivaj pokukal v žago. Radoveden sem bil, če je še prostor za kakšnega viličarja — žal vse zasedeno! Nekaj sem pa le izvedel: delavci so mi z veseljem naznanili, da so končno dobili lastno telefonsko povezavo s kotlovnico. Lepo, ne! Samo, če so mislili s tem tiste rore v zraku, jih bo, zaradi obilnega premiera cevi, lahko govorilo kar več hkrati.

Ko sem v sortirnici zagledal razstavo nežnih teles v Evinem kostimu sem sprva pomislil, da je mogoče fotografska razstava v naši TOZD. Ta pomislek sem takoj ovrgel, ker to ni v naši navadi in jo prav hitro ucvrli k bivšemu Dedku Mrazu, da bi zvedel kako bo z letošnjimi darili. Nič ne bo, je rekel. Inflacija, stabilizacija itd. Izrazil mi je le upa-

nje, da se mu bodo vsi tisti, katere je on kakorkoli že obdaril, v letošnjem letu oddolžili.

Da bi se jaz oddolžil moji zdanji spremljevalki, je bilo absolutno nemogoče, kajti ko sem to potrebo začutil, sem se namreč znašel v prostorih skladišča vrat. Prav trapasto bi bilo, da bi tam spraševal, kje imajo tisto, ... no, tisto, saj veste! Trapasto zato, ker tistega sploh nimajo. Prikupne uslužbenke so mi vseeno same povedale, da je vse skupaj v žagi in da si tudi one morajo to tam večkrat sposojati, da žaga pa s tako kooperacijo ni preveč zadovoljna.

Da ne bi nezadovoljstva še povečeval, sem raje v skladišču vrat pomagal strazarju na dveh krajih zapreti tista vrata, katerih vsakih več kot polovica manjka. Problem sva rešila tako, da sva k enim velikim vratom prislonila po deset malih. Njihova sreča, da imajo toliko vrat na zalogi.

Naslednja postaja — skladišče rezanega lesa, kjer so bili posamezniki, zaradi zastonj prehojene poti od čuvajnice pa do vratarnice in nazaj, še vedno na bojni nogi. »Kakšna sreča, da je prehod čez progo prost«, so mi dejali. Se in še so mi hiteli dopovedovati, kakšna velika nadloga je tista ura za štemplanje. Pa kaj bi, mudilo se mi je še v staro žago pogledat, če tam res straši!

Od okoličanov sem namreč zvedel, da se v tem prostoru zadnje čase nekaj čudnega dogaja. Nekaj ur ponoči je mrtvaška tišina, samo ventilacija se sliši. Naenkrat pa tak ropot, kot bi kosmati nastop imel. Komaj sem jim dopovedal, da ropota pač zato, ker delavca na nočni izmeni, že zaradi zdravstvenih razlogov, res ne moreta celo noč počivati.

Po lepo urejeni makadamski cesti sem srečno prispel v skladišče lakov. Kurjači so ponujali prazne sodove od lepila, ki so krog in krog kotlovnice razpostavljeni. Na srečo sem jim v samem skladišču pokazal prazen prostor, kamor jih lahko brez skrbi skrijejo. In že sem na gradbišču novih prostorov za garaže, kjer sem našel delavce Komunalnega podjetja ravno pri dvakrat po tridesetminutnem počitku na uro. Kdaj bodo dela končana, jih ne skrbi, ker je pogodba sklenjena za eno leto, ničlo so pa oni naskrivaj pripisali. No, ni slabo — samo za koga?

Zakaj pa sprašujem, saj imam vabilo domačih gasilcev na slavnostno otvoritev gasilskega doma, ki bo povsem nepričakovano po vsej verjetnosti že prihodnje leto. »Le škoda, da ni mogel bolj zrasti«, so mi dejali. Pa kaj zato, če so Butalci cerkev razširili, bomo pa ja še mi gasilski dom.

Da bi si ja vso TOZD ogledal, sem mimogrede zavil še k vzdrževalcem in jim pod nos pomolil nalog za izdelavo jeklenega nahrbtnika za prenos motorne brizgalne in 250 kg težkega soda z gasilsko opremo. Nikar ne misli-

te, da niso začudeno pogledali.

Ker sem imel še malo časa, sem se ojunatil in zavil v aneks.

Toliko vrat je bilo, zato sem se kar za ena odločil in povprašal, če je še kaj prostora za uslužbenca iz Ljubljanske 32, ker se je nekaj časa šušljalo, da bodo zamenjali kvartir. Odgovor je bil pa tale: poslovnih prostorov bo v kratkem zmanjkalo, svoj dolgi nos vtakni še malo na Bled in delaj propagando med uslužbenci skupnih služb, posebno med tistimi v blagajni, da pošljejo prijave za prostor, ugodnosti imajo tu dovolj.

Po tako izčrpnem odgovoru sem jo hitro pobrisal po drugih stopnicah navzdol in se ustavil pri stvari, ki ti za 1 dinar postreže s pijačo, če ga seveda po rebrih požgečkaš. Po vseh predpisih sem se znebil dinarja, pijače pa nisem dočakal. Najbrž je v tem času samo kasil, točil pa ni.

Smola, mogoče bi pri kuharicah bolje opravil, če jim o tem ne bi nič pripovedoval. Že tako pravijo, da samo špecam.

Pa kaj mi mar, grem pa k Pepiju na pivičku. Ker pa me vratar, kljub mojim grožnjam, brez nekakšne dovolilnice ni pustil naprej, sem si sposodil pripravno torbo za orodje in mimo vseh skočil na vas v trgovino. Tam je tudi ceneje in za več lahko prineseš, sem si mislil, vratarju pa obljubil, da pri priči skočim v Zagreb k Neli in jo poprosim, da bi poleg RTV tudi našo vratarnico kdaj pa kdaj počistila.

Ker delavcem v novi hali nisem mogel izdati, da bodo dobili trinajsto, če ne še štirinajsto plačo, sem kar se da hitro nameril korak k sušilnici, kjer sem postavil nekaj prometnih znakov. Veš tuji promet se je namreč, po ne vem kakšnem zakonu preusmeril tod mimo in lahko bi kdo grešnega kozla ustrelil, ko bi prestopil na področje druge TOZD — Trgovina. Jaz sem uradno prestopil mejo, si dodobra ogledal njihovo prodajalno, si

precej temeljito zapomnil prilično primerne cene in se prodajalkam zahvalil za njihovo prijaznost. Za protiuslugo sem jim zadaj za skladiščem počistil grmovje, ki je igrišče okoliških otrok in prizorišče indijanskih iger z baklami in tomahavki. Lahko bi seveda tudi prišlo do požara, hidranta pri trgovini pa ni in tudi vodno zajetje se iz nepoznanih razlogov ne uredi.

Z vseh strani so me že kar špičasto gledali, zato sem raje zajahal moje, pred kratkim kupljeno vozilo PEKO tip 43 na dve prestavi in jo hitro mahnil novim dogodkom naproti.

»Golcarji«

Bohinj s svojo okolico je znan po lepih gozdovih. Gozdovi se raztezajo od Pokljuke do Jelovice in se potem spuščajo v manjših količinah nad vso bohinjsko (dolino) kotlino. Največ lesa poseka GG Bled. Les dovajajo lesnemu podjetju LIP Bled, ki ima tudi v Bohinjski Bistrici TOZD »Tomaž Godec«. Delo v gozdu se je zadnje čase precej izboljšalo. Smrek ni treba več luščiti v gozdu. Na novem kličču lesa TOZD »Tomaž Godec« in GG Bled stoji stroj, namenjen luščenju okroglega lesa. Dovoz s Pokljuke in Jelovice se vrši z najnovejšimi tovornjaki. Tudi po drugih kompleksih gozdov se širijo ceste.

Drugače pa je tam, kjer ni cest. V Bohinju so včasih sloveli furmani in golcarji. Golcarji so les podrl in oluščili. Furmani pa so potem (furali) vozili ta les v dolino. Veliko bohinjcev se je preživljalo na takšen način. Sedaj pa je večina bohinjcev zaposlena v TOZD »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici.

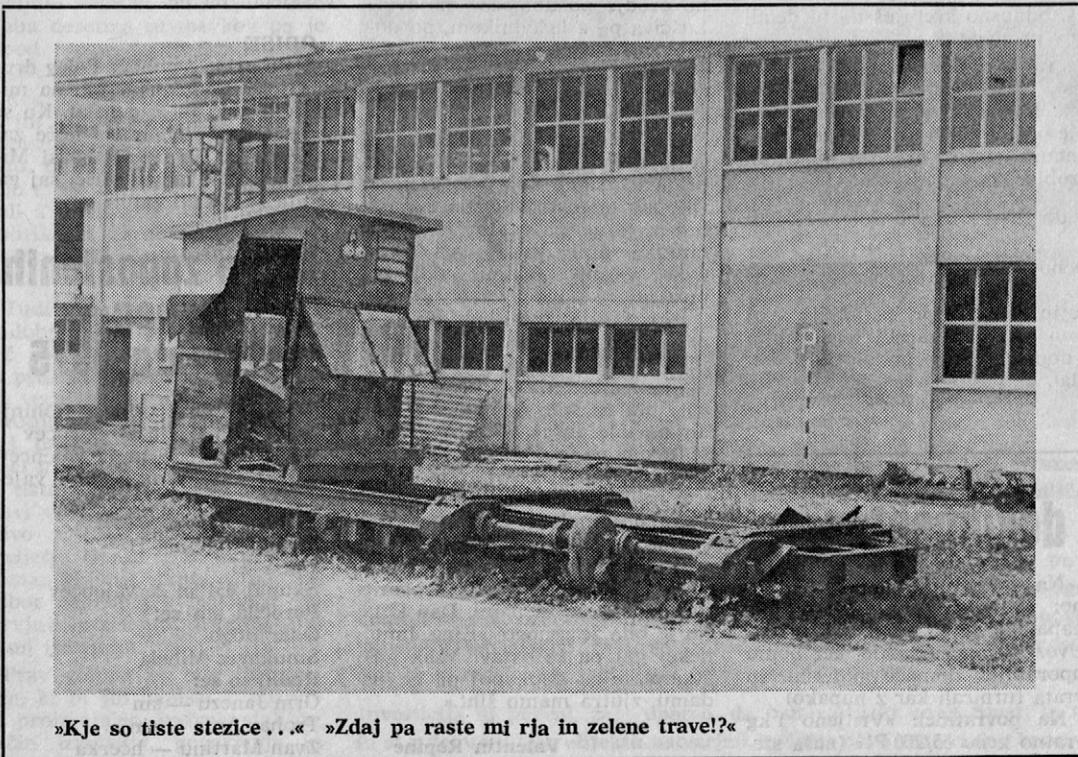
Vendar so golcarji in furmani ostali. Ostali vkljub službi v TOZD »Tomaž Godec«. Ostali so, pa čeprav druge stvari in običaji počasi odhajajo iz vsakdanjega življenja. Res, da so sedaj na voljo motorne žage, s katerimi je veselje podirati smreke. Treba pa je imeti za to delo dosti moči in dobre volje. Opisal vam bom dan med bohinjskimi golcarji.

Štirje smo, krepki možje. Vzpenjamo se po poti iz Stare Fužine proti Vogarju. Na hrbtih imamo velike nahrbtnike, iz njih pa štrle sekire in cepini. Še malo in že smo pri Železničarskem domu na Vogarju. Pot nas vodi še pol ure naprej na Hbd. Prispemo, na cilju smo. Odložimo nahrbtnike. Vsak potegne malo ta-domačega. Pripravimo orodje, delo se prične. Težko je delo v gozdu in nevarno. Smreko je treba najprej podreti. Nato oklestimo veje in jo omajimo ali ošepcemo (oluščimo). Pomladi vržemo smreke »na suš«. »Na suš« pravimo zato, ker omajeno smreko pustimo ležati do jeseni, da se dobro osuši. Les je potem zelo lahek in imajo furmani lažje delo. V vrhovih smrek pustimo malo vej, tako te veje potem vlečejo iz debla sok.

Mi štirje smo vsi zaposleni v TOZD »Tomaž Godec« in opravljamo delo golcarjev ob prostih sobotah in nedeljah. Največ delamo v planinah, kjer še ni cest in pravi gozdni delavci ne delajo v teh krajih. Veliko delamo pri nekmetih. Njihov les pa je visoko v planinah. Zelo malo čistega denarja jim ostane od nje-ga. Ko posekajo in potem vozijo ta les s tujo silo jim bore malo ostane. Pravijo pa, boljše nekaj kot nič.

Sredi dela smo. Hrbti se nam potijo. Znoj nam zaliva oči. Treba je napraviti vsaj dvajset kubikov lesa na štirih ljudeh. Tone in Golja podirata in klestita veje. Midva z Martinom pa majiva ali luščiva. Luščenje je težje od majjenja. Za majenje imava poseb-

(Nadaljevanje na 6. str.)

»Kje so tiste stezice...« »Zdaj pa raste mi rja in zelene travel!«

Znanec iz carinarnice

Že dokaj mrzle novembrske nedelje sem proti večeru napravil krajši sprehod, kajti ves dan sem stražaril peč — en čas po dolgem pa zopet sede. Pot me je pripeljala do znanca, za katerega sem čutil, da sem mu nekaj dolžan. Kar takoj sem mu zastavil nekaj vprašanj, da bi tako še jaz kaj več zvedel od njega, kot vem sicer:

Po pravici povedano, čeprav sva kolega, ne vem, kje pravzaprav si zagledal luč sveta in v katerem letnem času?

Kje sem natanko zagledal luč sveta, ti ne bi mogel povedati, ker sem bil takrat še čisto majhen in premlad. Kot sem slišal, po pripovedovanju starih, se je kraj za Banovino Dravsko klical. Od tiste pozne jeseni je minilo že 18.615 dni in že eno leto z Abrahamom sodelujeva.

Rad bi vedel, kako si odraščal, če si kaj šprical šolo, če si znal s fračo zadeti sosedovo okno itd.?

Doraščal sem počasi iz dneva v dan, navzgor kot kamen, ki ga vržeš v zrak, naenkrat sem spremenil smer in sedaj letim navzdol. Kdo ve, kje mi bo zastal korak. Rastel sem v času, ko se je nemalokrat slabo vrinilo namesto dobrega. Pot do šole je bila oddaljena in strma, vodila nas je skozi vabljeve gozdove in marsikateri dan v letu nam nekaterim, kljub prizadevanosti, ni uspelo priti v razred. Zaradi šolskih izostankov pa nisem nič zaostajal pri športnih veščinah, kot je karate in judo. Da ne govorim o nas pračarjih, to smo podedovali od starih Antov, nekaj močnih smo imeli za ročne kamenometalce. Tem bi se danes reklo metalci diska. Kot sodniki so pa samo postavne punčke imele pravico odločati kateri je boljši.

Od kar te poznam si bil zmerom navdušen gasilec (ne mislim žeje). Ali je bilo to pri tebi doma v rodu, ali je to le tvoj konjiček?

Nikoli v življenju me ni navduševalo samo ime ali obleka gasilca. Zelo zadovoljen pa sem bil in sem še, če sem kadarkoli v sili, ko je požar neusmiljeno objemal s trudom pridobljene dobrine, lahko pamagal bližnjemu ali sebi. Žejo nisem rad gasil z vinom kot gasilec, ampak kot zavedni Slovenec še danes junaško uničujem neprijatelja — ALKOHOL.

Spominjam se, da si bil za njega dni drugje na kvartirju. Kako, da si se odločil zgraditi svoje gnezdo?

Danes ni lepšega, kot stanovati v družbenih komfortnih stanovanjih. Plačaš stanarino in si opravljen. Tisti, ki ima lastno stanovanje pa mora plačati zemljarino, hišnino, stanarino, stojnino, ležarino in še kaj. Nazadnje pa vse to skupaj seštejejo in ti davek natreskajo.

Iz izkušenj vem, da se moraš marsičemu odreči, če se ukvarjaš z gradnjo. Je bilo tudi pri tebi tako?

Vidiš, tudi pri meni je bilo tako. Nič kolikokrat mi je hudo primanjkovalo denarja in me odvrnilo od gostilne v trenutku, ko sem že držal za kljuko.

Čisto sem že pozabil, da si bil pred leti precej bolan. Menda ti je bila botra matilda že tik za petami. Kako ti je uspelo utesiti ji?

Ne samo za petami, kot praviš. S koso je že zamahnila pa mi je nekako uspelo v zadnjem hipu odmakniti glavo k petam, noge pa na vzglavje; le-teh pa Matilda iz več razlogov ni marala. Tega pa ne smeš pozabiti, da mi to v življenju nikoli več ne bo uspelo.

Janez, tudi ti ne kadiš, še manj piješ, otroče imaš pri kruhu — morda bi mi ti posodil kak milijonček?

Res je, da ne kadim, pijem pa samo sokove. Otroci so tudi pri kruhu in to največ pri mojem, saj je še zmerom najboljši in najcenejši. Denarja ti pa ne posodim, čeprav ga imam veliko naloženega v parah.

Ali ti je tvoje novo delovno mesto kot vratar všeč? Koliko časa misliš, da bo vzdržala ta naša vtika taka?

Delovno mesto kot tako me ravno preveč ne navdušuje, pa kaj si hočem ko za drugo nisem sposoben. Koliko časa pa bo naša vtika taka zdržala, še ciganka ne ve. Zaupam in zanesem se na poštenost in discipliniranost naših delovnih ljudi. Seveda je bilo v začetku hudo, vendar se nobena juha tako vroča ne poje kot se skuha.

Nekje sem slišal, da hodiš po službi v neki tečaj. Bi mi hotel zaupati kaj boš postal po končanem študiju?

Obiskujem predavanja, odnosno tečaj ali kako bi se temu uradno reklo. In kaj bom po končanem študiju postal — povem ti, da nič, le pridobiti si želim čimveč znanja, kako pomagati sebi in drugim kjerkoli, naj bo to v času miru ali vojne.

Ej, da ne pozabim, kaj ti misliš, odnosno svetuješ da bi delali namesto vrat, če le ta ne bi šla v promet?

To vprašanje se tiče drugih, če si že ravno radoveden. Sicer imam pa predlog: v tovarni naj se namesto vrat izdelujejo odpadki za kurjavo, v žagi pa izključno žagovina. Da ne bo pomote, to sodim po tem, ker je trenutno povpraševanje po teh dveh artiklih največje. Lahko pa se uredi tudi tako, da imamo enajst mesecev plačanih praznikov, en mesec pa dopusta — problem bo rešen.

Za starim letom pride novo in do takrat ni več dolgo. Kaj bi našim bralcem povedal?

Vsem zaposlenim želim mnogo uspehov ter zdrav in čvrst korak v leto 1976.

Ura se je nagibala že kar čez polnoč in ker sem pri prijatelju svoj firbec stresel — čeprav imam drobno glavo in zaradi tega rabim manj spanja, sem jo odhlačal proti domu še malo podolgem sedet, da ne bi na šihlu tako zmečkano gledal.

TOGO

Humor iz naših dokumentov

Ste se že kdaj nasmejali ob napisani besedi, ki ji je tiskovna napaka spremenila pomen, ali morda ob celem stavku, ki je zaradi pozabljenega ločila dobil novo vsebino?

Jaz sem se. Preberite!

Na odpremnici je bilo napisano: »Vratna krila furnirana z napako« (vse za stabilizacijo). Uvoz furnirja odpade, ker bomo uporabljali domače materiale in vrata furnirali kar z napako)

Na povratnici: »Vrnjeno 1 kg vratno krilo 85/200 P1« (naša sre-

ča, zaloge so se povečale le za 1 kg)

Na fakturi: »3,760 m³ smrkovega žaganega lesa (se vam ne zdi, da se bomo morali kar dostikrat obrisati)

Na naročilu kupca: »Vratna krila z vgrajeno ključavnico in lakiranim okovjem« — namesto aluksiranim (tako bi bila naša lakirnica vsaj 100 % zasedena)

V naslovu dopisa: »TOZD Bohinjska Bistrica, lena predelava (namesto lesna predelava)

V dopisu Novolesa predsedniku OO ZSMS LIP Bled:

»Obveščamo vašo zvezo mladine, da se naši mladinci želijo pomiriti v športnih igrah z vašimi mladinci«

(Če bi lahko v vsakem primeru besedo pomeriti spremenili v pomiriti, bi bil na vseh področjih blaženi mir) sploh pa v primeru: »pomerite jezike«.

Skrat

Voščilo za Novo leto

Leto se nam je izteklo
al' spomin na njega bo ostal,
če je kdo bolj slab' zaslužil
sigurno bo godrnjal.

No pa leto ni b'lo slabo
čeprav je b'lo velik dežja,
ker je bila letna slaba
pa je boljša cena b'la.

Pa vseeno bi vam voščil
v bodočem let še boljš' uspeh,
da bi dela b'lo veliko
in odpreme na pretek.

Potem cvetela bi kupčija
in deviz bi b'lo en kup,
da bi plata in tišlarija
šli v tujino skup.

Da bi zdravi in veseli
leto srečno preživeli,
da bi plača čvrsta b'la
tako zadovoljstvo b'lo bi tud'
doma.

Marsikdo se bo začudil,
zakaj vam voščim že sedaj,
al' Glasilo je to zadnje
in za letos bo končal.

Tud' uredništva bi se dotaknil
in želel bi jim še boljši uspeh,
da bilo bi bolj bogato
in zame kaj prostora vmes.

Pa še direkcijo bi omenil
in želel jim lep uspeh,
dosti dobrih poslov
in denarja polni meh.

Zdaj moram jaz končati,
v mislih roko vam podam,
voščim vam pa res tako,
da na ambulantni drena ne bo.

Ker me vaše Glasilo redno obiskuje,
sem se mu dolžan malo oddolžiti,
čeprav bolj slabo.
Kako je pa tukaj pri meni v
lepih strmah, pa le preberite:

Megla jesenska, pusta,
da se vlačiš tod okrog,
ni več sonca ne topline,
da ne vidim več v goro.

Tu v samoti jaz prebivam,
svet doline ni mi mar,
kdor prijatelj je narave,
ta lahko je samotar.

Pusta zima bo minila,
prišel bo spet cvetoči maj,
drobne rožce bodo zacvetele,
takrat bom srečen gorski kralj.

Če ima kdo kaj želja,
kar v Glasilo naj jih da.
odgovor hitro dobi z gora.

TONCL

HUMOR

NAROBENI USLUGA

Miha pridrvi v sobo, kjer sta bili Janezova žena in sosedja in zatuli: »Pepca, hitro, Janezu je slabo! Dajta, vidve ga primita, jaz mu bom pa vlil malo žganja v usta!«

Pa se oglasi Janez: »Eden me lahko kar spusti in mi raje dva ulivajta žganje v usta.«

BODIMO NEZNEJŠI

Tone: »Ti, Miha, ali si spet pijan?«

Miha: »No, no Tone. Ali mar ne veš, da se po novem reče: Ti, Miha, ali si spet od pijače tak.«

»Golcarji«

(Nadaljevanje s 5. str.)

no orodje po domače »majovc«. Luščiva pa z luščilnikom, po domače »šepcarjem«. Vsa orodja morajo biti dobro nabrušena. Martin je velik in močan. Težko ga dohajam.

»Fantje, gremo na malco!«, zavpije Golja, vodja skupine. »Koj pridemo, samo še tgate ošepcava«, mu odgovori Martin. »Mast božjo, ta je pa hudir, pa glih tazadna pred malco, pa tkuj trda« rečem Martinu. »Čaj no pust, va že poj«, mi reče.

»No fantje, zdej pa spijmo mav tgate, sej smo ga zaslužil.«
»Dej no tisto kobaso Tone, jo pa ja na boš damu nosu.«
»Še po šihta pa smo doma«, »ah hudir pa tale goša«. »K nas na bo še takeh na bo. Čaj dej še an štamperle, poj pa koj gremo.«

Smreke padajo, pada morala. Roke postanejo trde in trudne. »Samo še eno fantje, pa bo dovolj. Dajmo!« nas priganja Golja. Še zadnji zamah s šepcarjem in dan je za nami. Dan kot jih je bilo že mnogo. »Ejga, fant nekej gaj pa še ostav! Vsak an štamperle ga dobi, poj pa hitro damu, zjutra mamno šiht.«

Valentin Repinc

NE IZPOSTAVLJAJMO SE

Miha: »Ti, Janez, že cel dan si v gostilni, rekel pa si že nekajkrat, da greš domov.«

Janez: »Sem tudi že večkrat mislil iti pa se vedno še zadnji čas spomnim, da me žena vedno ozmerja ko pridem domov!«

NA KMETIHI

Gospodinja kuha žgance. Od vročine in nahoda se ji naredi kapljica pod nosom. Žganci so gotovi in gospodinja vabi: »Otroci, kar sem če ste lačni!« Janez, sicer najmlajši, se oglasi: »Kakor kane, mati?« Pri tem je mislil na to ali bo materji kapljica padla v skledo, ali mimo. Če bo mimo, bodo šli jest, če pa v skledo, pa ne.

OBISK

Stric pride na obisk. Poleg drugih dobrot mu prinesejo na mizo tudi vino in Radensko. Ko si stric natoči vina in ga hoče zaliti še z radensko se oglasi Mihc: »Nič ne zalivaj stric, saj ga je ata že v kleti zalil!«

Stanje zaposlenih konec novembra 1975

TOZD »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica 391 in 13 vajencev
TOZD Bled 269 in 12 vajencev
TOZD Mojstrana 50 in 1 vajenec

TOZD Podnart 57
TOZD Trgovina 11
DSSS 73
Skupaj 851 in 26 vajencev
Poročila sta se:
Odar Bogo
Smukavec Mihela
Rodili so se:
Grm Janezu — sin
Trohar Ante — sin
Žvan Martinu — hčerka

Izlet

»Kdor bo šel na izlet, naj se le prijavi.«

Se so mesta frej!
Drla se je naša Mica,
ki po hodniku stopica
in se dere tuli, da je kej.
Revež (to sem jaz),
sem parkrat jo poslušal,
in premislil, ter pretuhtal,
sam pri sebi pa dejal:

»Star si že, dolgo si sindikalni vretenček, imaš tudi možnosti

itd. ...
V Kumrovec boš šel pa pika ...«

Pa pojavi se problem:
(veste, moja žean vedno tuli:
»Otroke mirkaj, za denar se puli!
Kar poglej sosedovega Cena,
na moč pridnega soseda,
on ti ne poseda, ti pa v

Kumrov'c na izlet!
Ne greš, pa stop, kot je štiri
in ena pet!
Na izlet bomo — mi — šli na nedeljo.

Jurček, Mojčka, jaz in ti,
teta Jera nas gostil!

V soboto fičelan popravi,
ker nam takrat odpove,
ko se na dolgo progo gré!«

Take in podobne prid'ge
repetirala je na večer
(teden pred tisto izletniško

soboto)
revež, jaz, zakonski možek
nisem našel nikjer mir.
Toda držal in oprijel sem se

ideje,
da ne odneham in ne jenjam
preje,

dokler ne vidim Kumrovca
in spomenike.

Tako je le naneso, da nas
z Bleda je odneslo.
Zjutraj mirkal sem, da nisem

zbudil svojo ženo Pepo,
ki me ožemala z jezikom
je kot kislo repo.

Sam pri sebi sem si kar čestital,
ko čez hišni prag na jutro
sem jo popihal.

Na avtobus z drugimi vred
sem se zbasal,
in sklenil sam s seboj, da ji bom

kartico čez dan napisal.
z Janezom, stariim kolegom,
sem na avtobusu debatiral,
vmes za lepimi stvarmi sem se

oziral.
Ko se peljemo po avtostradi,
ker smo Ljubljano zapustili,
negasto oglasi se zdaj Brane:

»A'smo že ...?« Razumeli smo
ga vsi.
Čeprav je vprašal v skrajšani

obliki
(to je tako, kot na razširjenih
sejah).

Če smo že v Kumrovcu, je pr'
mislil.
Naredili do tja nismo pol poti.

Jaz spredaj še dodam: »Kar
počakaj Brane.
Sifra MUS, razen, če želiš

«cofus».
Potlej videli smo leno Krko,
vinorodne kraje in vasi.

Jaz pa spredaj po domače sem
zapel:

»Ah, b' se vinca zdej napil,
da b'šu v meso pa v kri!
Kak luštnu je blu,

k'so rožice ble,
zdej pa rožic več ni,
me Pepa pestil!«

Novo mesto, staro in sanjavo,
sno si bežno le ogledali,
cene iste, varžat prazen,
mal' pobaraš, pa greš narazen.

V smer krenili smo tapravo,
da prispemo v mesto pravo.
V Kumrovcu smo si ogledali

kulturne spomenike.
Malo smo poklepetali,
pomalicali, se zopet vkup zbrali,

na avtobus se vsedli,
ter na Gorenjsko se peljali.
Poklapan potrkal sem na hišna

vrata,
ker me je čakala moja žena

Pepa,
zadrila se je, da šlo skozi ušesa:
»No, turist, si vrnil se s potepa!«

A čisto res sem se požvižgal na
njeno jezikanje,
mislil sem na prehitro minulo

potovanje.
Ah, kako je mimo lepi tisti dan,
še bom šel na izlet, sem tuhtal,
ne bom živel samo od sanj!

Jana Beravs